

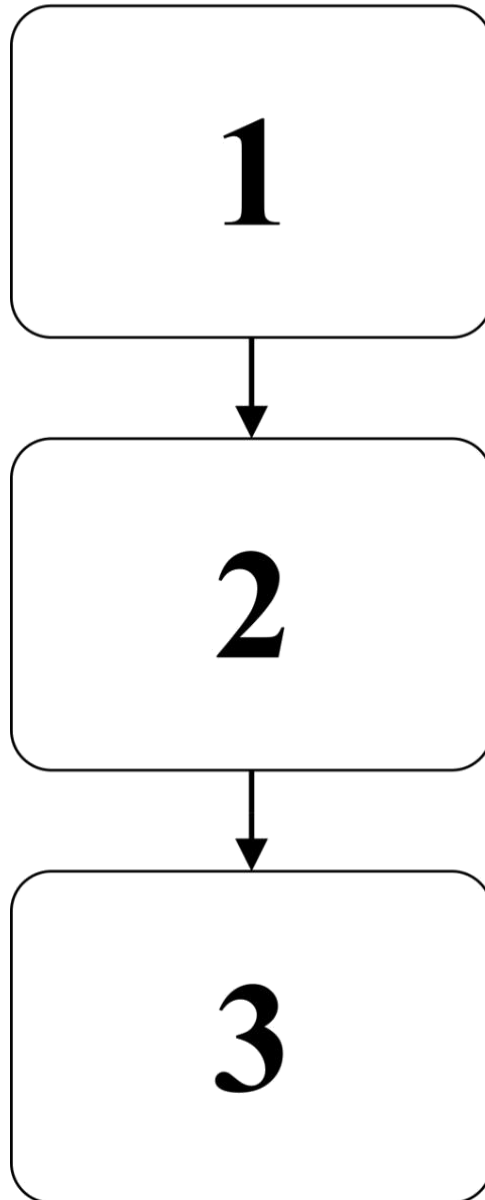

ЗДРАВСТВЕНА СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈА

школска 2020/21

ПАРОДОНТОЛОГИЈА И ОРАЛНА МЕДИЦИНА

**ГОДИНЕ
СТУДИЈА**

Здравствена специјализација:

**ПАРОДОНТОЛОГИЈА И
ОРАЛНА МЕДИЦИНА**

Двосеместрална настава у оквиру специјалистичких студија траје укупно 300 часова
активне наставе.

НАСТАВНИЦИ :

РБ	Име и презиме	Email адреса	звање
1.	Радмила Обрадовић	dr.rada@yahoo.com	Ванредни професор

ЛИТЕРАТУРА:

НАЗИВ УЏБЕНИКА	АУТОРИ	ИЗДАВАЧ
Орална медицина	Орлов С., Којовић Д., Мирковић Б., Кесић Љ., Петровић Д., Пешић З.	Ниш 2007.
Орална медицина и пародонтологија	Ђајић Д., Ђукановић Д., Којовић Д.	Елит, Београд 2008.
Пародонтопатије	Ђајић Д., Ђукановић Д., Зелић О., Урсу И.	Дечје Новине, Горњи Милановац, 1988.
Клиничка пародонтологија	Димитријевић Б. и сар.	Београд 2011.
Обољења меких ткива усне душље	<i>Harrison's</i> , Ђајић Д., Орлов С., Мирковић Б.	Просвета, Ниш, 1986.
Пародонтологија	Којовић Д., Пејчић А., Обрадовић Р., Марјановић Д.	Галаксија, Ниш, 2015
Клиничка пародонтологија и дентална имплантологија	<i>Lindhe Jan</i>	
Додатна помоћна литература предложена од стране предавача		

НАСТАВНИ ПЛАН СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈЕ:

Здравствена специјализација из Пародонтологије и орална медицине траје три године
(36 месеци).

Област здравствене специјализације	Трајање
Пародонтологија и орална медицина	31 месец
Максилофацијална хирургија	1 месец
Орална хирургија	1 месец
Стоматолошка протетика	1 месец
Болести зуба	1 месец
Микробиологија са имунологијом	15 дана
Дерматовенерологија	15 дана

Програм здравствене специјализације:

Трајање специјализације: 36 месеци

Сврха: сврха специјализације из области Пародонтологија и орална медицина је усавршавање знања и оспособљавање лекара стоматолога који су у практичном раду усмерени на лечење обољења усне дупље и потпорног апарата зуба.

Циљ: унапређење теоријског и практичног знања за потребе превенције, дијагностике и лечења обољења усне дупље и пародонталних болести.

Потреба: потреба за оваквим оспособљавањем лекара настала је као последица пораста броја оболелих од пародонтопатије с једне стране и напретка научне мисли с друге стране, брзог техничког и технолошког развоја везаног за дијагностику и лечење пародонталних болести и болести оралних ткива.

Садржај: програм специјализације из пародонтологије и оралне медицине траје 36 месеци. Обухвата теоријска и практична знања из разних области пародонтологије и оралне медицине. Програм предвиђа упознавање пародонталне патологије са свих аспеката у светлу најновијих научних ставова и смерница добре клиничке праксе.

Облици наставе: у оквиру програма специјализације, настава ће бити реализована кроз теоретску (консултативна и програмска предавања) и практичну наставу, израду и одбрану семинарских радова, колоквијуме и завршни испит. Све предвиђене облике наставе кандидат ће похађати под руководством и контролом ментора.

Улоге и обавезе кандидата:

- Узимање упута за кружење у Служби за специјалистичке студије
- Присуство теоријској настави на програму специјализације из области пародонтологија и орална медицина
- Практична настава / практични рад према предвиђеном програму
- Израда семинарских радова и полагање колоквијума
- Полагање завршног испита из специјалистичке области пародонтологија и орална медицина

Улоге и обавезе ментора:

- Усмеравање кандидата током теоријске и практичне наставе, организација консултативне наставе
- Процена стечених теоријских и практичних знања, провера стручних вештина кроз колоквијуме и оцењивање семинарских радова

Проходност: специјализација из области пародонтологија и орална медицина подразумева самосталан рад појединца, али у извесним ситуацијама и мултидисциплинарни приступ. Пародонтологија и орална медицина промовишу свеобухватно размишљање у дијагностици и терапији пацијената.

Посебна пажња се посвећује обучавању кандидата у руковођењу ординацијом и раду заснованом на професионалној етици

- Руковођење ординацијом
  - пројекат ординације
  - опрема и инструменти неопходни у пародонтолошкој ординацији
- Употреба компјутера
- Професионална етика

Исход: похађањем програма специјализације из области пародонтологија и орална медицина кандидат се оспособљава за:

- Самосталну конзервативну терапију пародонтопатије
- Самосталну хируршку терапију пародонтопатије
- Дијагностику и терапију обољења у области оралне медицине
- Дијагностику и терапију оралних фокуса

Стечено звање: Специјалиста пародонтологије и оралне медицине

У оквиру специјалистичког стажа специјализант је обавезан да одслуша двосеместралну наставу у трајању од 9 месеци (укупно 300 часова активне наставе,), 30 недеља теоријске наставе и 6 недеља рекапитулације градива и одбрана семинарских радова. После обављене наставе специјализант полаже колоквијуме који су услов за оверу двосеместралне наставе. Подаци о обављеној настави и положеном колоквијуму уписују се у индекс специјалистичког стажа.

Тематске јединице су распоређене у две области (орална медицина и пародонтологија) које ће кандидат полагати кроз три колоквијума (1 колоквијум из области оралне медицине, 2 из области пародонтологије – општа пародонтологија и пародонтална хирургија) Услов за полагање колоквијума биће претходно урађени и одбрањени пред ментором семинарски радови из области предвиђених за колоквијум (5 семинарских радова из једне области – избор тема у договору са ментором)

ТЕОРЕТСКА НАСТАВА (9 месеци):

Теоретска настава на специјализацији Пародонтологија и орална медицине обухвата (теоријска настава и рекапитулација градива):

ОРАЛНА МЕДИЦИНА

НОРМАЛНА ГРАЂА ОРАЛНЕ СЛУЗОКОЖЕ

Анатомија и хистологија оралне слузокоже Типови слузокоже према функцији Епител и крзно оралне слузокоже Функција оралне слузокоже	Клинички преглед оралне слузокоже Дијагностички тестови код прегледа оралне слузокоже
---	--

ЕФЛОРЕСЦЕНЦЕ ОРАЛНЕ СЛУЗОКОЖЕ

Подела ефлоресценци оралне слузокоже Ефлоресценце испод равни слузокоже Ефлоресценце у равни оралне слузокоже Ефлоресценце изнад равни оралне слузокоже	Клинички изглед ефлоресценци оралне слузокоже
--	---

ОБОЉЕЊА УСАНА - *Cheilitis*

Подела; етиологија, патогенеза Дијагноза; клиничка слика; принципи терапије	Клиничка слика и терапија инфламаторних обољења усана
--	--

ОБОЉЕЊА ЈЕЗИКА

Етиологија и подела обољења језика Дијагноза и клиничка слика Терапија обољења језика	Подела обољења језика (развојне аномалије, самостална обољења, промене у покривачу, промене у кератинизацији) Промене језичног покривача
---	---

ОРАЛНЕ ДИНИЈЕ И ПИРОЗЕ И АЛЕРГИЈЕ У УНОЈ ДУПЉИ

Епидемиологија оралних динија и пироза Подела и етиологија оралних динија и пироза Алергијске реакције у усној дупљи	Терапија оралних динија и пироза Клиничка слика и терапија анафилактичког шока
--	--

ГИНГИВИТИСИ

Етиологија и подела гингивитиса Патогенеза и клиничка слика Терапија гингивитиса	Клиничка слика гингивитиса Диференцијална дијагноза гингивитиса и пародонтопатије
--	---

ВИРУСНЕ ИНФЕКЦИЈЕ И СИНДРОМ СТЕЧЕНЕ ИМУНОДЕФИЦИЈЕНЦИЈЕ (*AIDS*)

Етиологија, патогенеза вирусних инфекција Клиничке манифестације у усној дупљи <i>AIDS</i> Терапија вирусних инфекција усне дупље	Херпес вируси и клиичке манифестације у усној дупљи Оралне манифестације инфекције изазване <i>HIV</i> -ом
--	---

РЕКУРЕНТНЕ ОРАЛНЕ УЛЦЕРАЦИЈЕ И АФТЕ

<i>Afte minor, afte major</i> ; Херпетиформне афте <i>Bechetov sindrom</i>	Клиничка слика и терапија афти
---	--------------------------------

ГЉИВИЧНЕ ИНФЕКЦИЈЕ УСНЕ ДУПЉЕ

Подела, дијагноза, диференцијална дијагноза гљивичних инфекција Клиничка слика гљивичних инфекција Терапија гљивичних инфекција усне дупље	Клиничка слика гљивичних инфекција у усној дупљи Дијагноза и принципи терапије
---	--

ПЉУВАЧКА И ОБОЉЕЊА ПЉУВАЧНИХ ЖЛЕЗДА

Карактеристике пљувачке Поремећаји саливације Болести пљувачних жлезда	Улога и значај пљувачке Хипо и хиперсаливација Клиничка слика и терапија
--	--

КРВНЕ ДИСКРАЗИЈЕ; ЛИМФНИ НОДУСИ

Поремећаји црвене крвне лозе (анемије, полицитемија) Поремећаји беле крвне лозе (леукемије, агранулоцитоза, циклична неутропенија, мултипли мијелом, лимфоми) Поремећаји крварења Анатомија и болести цервикалних лимфних нодуса	Анемије (подела, клиничка слика, оралне манифестације) Леукемије (подела, клиничка слика, оралне манифестације) Клинички преглед цервикалних лимфних нодуса
--	--

ОРАЛНЕ ДЕРМТОЗЕ

Pemfigus, Pemfigoid, Epidermolysis bulosa
Lichen planus, Erythema exudativum
multiforme, Dermatitis perioralis, Dermatitis
herpetiformis Duhring, Lupus eritematodes,
Sclerodermia

Lichen planus (клиничка слика и
терапија)
Erythema exudativum multiforme
(Клиничка слика и терапија)

ЕНДОКРИНИ ПОРЕМЕЋАЈИ, ВИТАМИНИ И УСНА ДУПЉА

Подела ендокриних жлезда и њихова
функција
Оралне манифестације шећерне болести
Витамински дефицит и промене у усној
дупљи

Компликације шећерне болести и значај
за стоматолошку терапију
Значај витамина у метаболизму
тквива усне дупље

СПЕЦИФИЧНА ОБОЉЕЊА У УСНОЈ ДУПЉИ (ТБЦ И СИФИЛИС)

Оралне манифестације специфичних
инфекција – туберкулоза и сифилис
Дијагноза, диференцијална дијагноза
Клиничка слика и терапија

Клиничка слика и терапија специфичних
инфекција – туберкулозе и сифилиса

ОШТЕЋЕЊА ОРАЛНИХ ТКИВА И ПРЕКАНЦЕРОЗНА СТАЊА

Термичка, механичка и хемијска оштећења
оралних ткива
Орална оштећења изазвана електричном
енергијом, зрачењем и токсичним
средствима
Орални мукозитис
Леукоплакија, клиничка слика и терапија

Терапија оштећења оралних ткива
Подела леукоплакија и етиологија

ПАРОДОНТОЛОГИЈА

АНАТОМО-ХИСТОЛОШКИ ДЕТАЉИ ПАРОДОНТА

Анатомопографска подела пародонта, Анатомија и хистологија гингиве, Анатомија и хистологија периодонцијума, алвеоларне кости и цемента корена зуба	Припојни епител и епителни припој Функције пародонта
---	---

КЛИНИЧКА СЛИКА И КЛАСИФИКАЦИЈА ПАРОДОНТОПАТИЈА

Клинички знаци пародонтопатије Пародонтални џеп Савремене класификације пародонтопатије	Класификација пародонталних џепова Клиничке процедуре у дијагнози пародонтопатије
---	---

ЕТИОЛОГИЈА ПАРОДОНТОПАТИЈА

Дентални плак (биофилм), зубни каменац и субгингивални конкременти, јатрогени фактори Улога импакције хране у етиологији пародонтопатије, системска оболења и пародонцијум	Микроорганизми денталног плака Лоше навике у етиологији пародонтопатије
---	--

ДИЈАГНОЗА И ДЕФИНИТИВНА ДИЈАГНОЗА ПАРОДОНТОПАТИЈА

Анамнеза и клинички преглед у пародонтологији Ренгенографија у пародонтологији Интраоралне и екстраоралне радиографске методе у дијагнози оболења пародонцијума	Савремена дијагноза пародонтопатије Значај ортопантомограма у пародонтологији
---	--

**ЭПИДЕМИОЛОГИЈА, ИНДЕКСИ У ПАРОДОНТОЛОГИЈИ.
ПРЕВЕНТИВА ПАРОДОНТОПАТИЈЕ**

Индекси у пародонтологији Индекси наслага на зубима; индекси стања пародонцијума Пародонтални индекси са проценом потреба лечења Примарна, секундарна и терцијарна превентива пародонтопатија	Плак индекс по Silness Lou, СРІТN индекс Здравствено просвећивање Технике прања зуба
--	---

ПАТОГЕНЕЗА ПАРОДОНТОПАТИЈА

Инфламација и примарна оштећења гингиве Циркулишуће ефекторске ћелије Имунолошке реакције Излечење и фиброза	Промене у ткиву пародонцијума током патогенезе пародонтопатије
---	--

**ПРОГНОЗА И ПЛАН ТЕРАПИЈЕ; ЦИЉ ТЕРАПИЈЕ;
УРГЕНТНА СТАЊА У ПАРОДОНТОЛОГИЈИ**

Утврђивање прогнозе обољења пародонцијума Фазе терапије пародонтопатије Динамика остваривања плана терапије	Оклузални односи и лоше навике код особа оболелих од пародонтопатије Прелиминарна терапија пародонтопатије Ургентна стања у пародонтологији
---	---

**КАУЗАЛНА ТЕРАПИЈА, ИНСТРУМЕНТИ, УЛТРАЗВУЧНИ АПАРАТ;
УКЛАЊАЊЕ ЛОКАЛНИХ И ОПШТИХ ЕТИОЛОШКИХ ФАКТОРА**

Распоред терапијских поступака у каузалној терапији Уклањање супра и субгингивалних конкремената Отклањање свих акцесорних фактора за настанак пародонтопатије	Инструменти (кирете) у каузалној терапији Ултразвучни апарат
--	---

ХИРУРШКО ЛЕЧЕЊЕ ОБОЛЕЛИХ ОД ПАРОДОНТОПАТИЈЕ, ИНДИКАЦИЈЕ И КОНТРАИНДИКАЦИЈЕ

Индикације и контраиндикације за примену хирушких процедура у пародонтологији Методe и општи принципи пародонталне хирургије	Методe за одстрањивање пародонталних џепова Општи принципи постоперативног третмана Компликације после хирушких захвата на пародонцијуму
---	--

РЕЖАЊ ОПЕРАЦИЈА

Врсте режањ операције Индикације и контраиндикације за режањ операцију Ток захвата и хирушка техника Постоперативни третман болесника	Инструменти који се користе у режањ операцији Преоперативна припрема болесника Избор шава и врсте конца
--	---

РЕГЕНЕРАТИВНЕ МЕТОДЕ У ТЕРАПИЈИ ПАРОДОНТОПАТИЈЕ

Примена коштаних имплатата и ГТР Пасивна и усмерена регенерација пародонцијума Активна регенерација пародонцијума и примена фактора раста	Врсте коштаних имплантата Биомембране и њихова улога
---	---

МУКОГИНГИВАЛНИ ХИРУРШКИ ЗАХВАТИ

Продужење клиничке круне зуба СМАТ, Трансплантат везивног ткива (ТВТ) Френектомија	Препротетска хирургија Продубљивање форникса Ресективне хирушке процедуре
--	---

**БИОМЕХАНИКА – ДЕЛОВАЊЕ СИЛА НА ПАРОДОНЦИЈУМ
ДИЈАГНОЗА И ТЕРАПИЈА ТРАУМАТСКЕ ОКЛУЗИЈЕ**

<p>Особине сила које делују на зубе и пародонцијум Промене на потпорном апарату услед повећане или смањене функције Трауматски или рани контакт Улога трауматске оклузије у етиопатогенези пародонтопатије Принципи и фазе селективног брушења Инструменти за селективно брушење</p>	<p>Преношење и расподела сила које делују на зубе и пародонцијум Дијагноза трауматске оклузије Отклањање грубих поремећаја оклузије Примена протетских и ортодонских метода у терапији оклузалне трауме</p>
--	---

МЕДИКАМЕНТИ У ЛЕЧЕЊУ ПАРОДОНТОПАТИЈЕ

<p>Антисептична средства, локални анестетици Антибиотици и хемиотерапеутици, Аналгетици Хормонски препарати</p>	<p>Примена средстава за смањење осетљивости коренова зуба</p>
---	---

ФОКАЛНА ИНФЕКЦИЈА

<p>Савремени концепт фокалне инфекције Етиолошка дијагноза консекутивних обољења Стоматолошка анамнеза у откривању фокалних жаришта Критички осврт на фокалну инфекцију</p>	<p>Откривање оралних жаришта Избор методе за уклањање оралних жаришта Принципи терапије фокалне инфекције</p>
---	---

РАСПОРЕД ПРЕДАВАЊА ЗА ШКОЛСКУ 2020/2021. ГОДИНУ.

ЗАВОД ЗА СТОМАТОЛОГИЈУ САЛА 2

Тематска јединица	место предавања	наставник	датум	време одржавања	број часова
Нормална грађа оралне слузокоже	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	08.10.2020.	10
Ефлоресценце оралне слузокоже	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	15.10.2020.	10
Обољења усана- <i>Cheilitisi</i>	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	22.10.2020.	10
Обољења језика	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	29.10.2020.	10
Оралне диније и пирозе и алергије у усној дупљи	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	05.11.2020.	10
Гингивитиси	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	12.11.2020.	10
Вирусне инфекције	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	19.11.2020.	10
Рекурентне оралне улцерације	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	26.11.2020.	10

Гљивичне инфекције усне дупље	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	03.12.2020.	10
Пљувачка и обољења пљувачних жлезда	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	10.12.2020.	10
Крвне дискразије; Лимфни нодуси	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	17.12.2020.	10
Оралне дерматозе	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	24.12.2020.	10
Ендокрини поремећаји, витамини и усна дупља	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	31.12.2020.	10
Специфична обољења у усној дупљи (ТБЦ и Сифилис)	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	14.01.2021.	10
Оштећења оралних ткива и преканцерозна стања	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	21.01.2021.	10
Анатомо-хистолошки детаљи пародонта	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	18.02.2021.	10
Клиничка слика и класификација пародонтопатија	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	25.02.2021.	10
Етиологија пародонтопатија	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	04.03.2021.	10
Дијагноза и дефинитивна дијагноза	Сала 2	Проф. др Радмила	09:00	11.03.2021.	10

пародонтопатија		Обрадовић			
Епидемиологија, индекси у пародонтопатији; превентива пародонтопатија	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	18.03.2021.	10
Патогенеза пародонтопатија	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	25.03.2021.	10
Прогноза и план терапије; циљ терапије; ургентна стања у пародонтологији	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	01.04.2021.	10
Каузална терапија, инструменти, ултразвучни апарат; уклањање локалних и општих етиолошких фактора	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	08.04.2021.	10
Хируршко лечење оболелих од пародонтопатије, индикације и контраиндикације	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	15.04.2021.	10
Режањ операција	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	22.04.2021.	10
Регенеративне методе у пародонтопатији	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	29.04.2021.	10
Мукогингивални хируршки захвати	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	06.05.2021.	10

Биомеханика - деловање сила на пародонцијум, дијагноза и терапија трауматске оклузије	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	13.05.2021.	10
Медикаменти у лечењу пародонтопатије	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	20.05.2021.	10
Фокална инфекција	Сала 2	Проф. др Радмила Обрадовић	09:00	27.05.2021.	10
УКУПНО					300

КОНСУЛТАТИВНА НАСТАВА: Консултације се могу заказати са руководиоцем предмета, Проф. др Радмила Обрадовић (dr.rada@yahoo.com)

Термини за консултативну наставу

Термин	Сваки четвртак у месецу у 15:00 часова
	Проф. др Радмила Обрадовић

ПРАКТИЧНА НАСТАВА:

1. Пародонтологија и орална медицина (22 месеца)

Орална медицина

1. Нормална грађа оралне слузокоже:

- Нормална слузокожа усне дупље (анатомија, хистологија и функција оралних меких ткива)
Упознавање са:
- Одбрамбеним факторима у усној дупљи
- Методама клиничког прегледа слузокоже усне дупље

2. Ефлоресценце оралне слузокоже:-

- Патогенеза и специфичности оралних обољења
- Морфолошке промене на меким оралним ткивима, симптоми и знаци оралних болести и критеријуми за класификацију обољења
Упознавање са:
- Дијагностичким методама (клиничке методе, дијагностички тестови, лабораторијске методе)
- Орална флора

3. Обољења усана

- Упознавање са морфолошким променама на уснама
- Болести усана које настају као самостална обољења усана (*cheilitis exfoliativa, sollaris, venenata, angularis, abrasiva, glandularis apostematosa, granulomatoso*)
- Болести усана које се јављају у склопу патолошких стања других органа или ткива (*Melkersson-Rosental syndrom, Ascherov syndrom*)

4. Обољења језика

- Упознавање са развојним аномалијама језика (*Lingua plicata, Glossitis rhombica mediana, Macroglossia, Microglossia, Aglossia, Lingua bifida, Ankyloglossia, Struma lingualis*)
- Упознавање са дијагнозом и специфичном терапијом самосталних обољења језика (*lingua villosa, lingua geographica, papilitis*)
- Дијагноза, диференцијална дијагноза и терапија промена у покривачу језика ,
- Упознавање са *glossodynia* и *glossopyrosis*

5. Оралне диније и пирозе и алергије у усној дупљи

- Упознавање са анатомоморфолошким карактеристикама пљувачних жлезди
- Пљувачка – састав и функција
- Пљувачне жлезде – пореметњаји саливације и болести пљувачних жлезда
- Оралне nelaгодности, симптом пекућих уста
- Алергијске реакције у устима

6. Гингивитиси

- Етиологија и подела гингивитиса

- Патогенеза и клиничка слика
  - Терапија гингивитиса
  - Диференцијална дијагноза гингивитиса и пародонтопатије
7. Вирусне инфекције са манифестацијама у усној дупљи.
- Вирусне инфекције у устима
  - Синдром стечене имунодефицијенције
  - Лимфни чворови главе и врата. Инфламаторне хиперплазије, бенигни тумори и увећање гингиве, неоплазме
8. Рекурентне оралне лезије и афте
- Упознавање са рекурентним оралним лезијама
  - Специфичности приступа при дијагностичким процедурама
9. Гљивичне инфекције усне дупље:
- Микозне инфекције у устима
10. Пљувачка и обољења пљувачних жлезда
- Упознавање са специфичним клиничким манифестацијама и проблемом у терапији
11. Крвне дискразије и обољења лимфних нодуса са манифестацијама у усној дупљи
- Крвне болести и уста. Етиологија, клиничка слика, лабораторија и терапија (анемија, леукоза, агранулоцитоза и др).
  - Орални мукозити – значај, терапијска могућности и прогностички фактори
12. Дерматозе са оралним манифестацијама
- Болести коже (*pemphigus vulgaris* и други *varijetetu*, *dermatitis*, *herpetiformis* *Duhring*, *erithema exudativum multiforme*, *Stevens-Johnson-ov syndrom*, *pemphigoidi*, *paraneoplastični pemphigus*, *epidermolysis bullosa*, *lichen planus* *psoriasis*, *perioralni dermatitis*).
  - Упознавање са етиологијом и клиничком сликом. Диференцијална дијагноза, лабораторија и терапија.
  - Упознавање са аутоимуним болестима и њиховом оралном манифестацијом (дискоидни лупус, системски еритематозни лупус, склеродермија, дерматомиозит)
13. Ендокрини поремећаји и витамински дефицит са оралним манифестацијама
- Ендокрини поремећаји и уста
  - Гастроинтестиналне болести, метаболичке болести, бубрежне болести, респираторне болести, неуромускуларне болести и имунолошке болести.
14. Специфична обољења у усној дупљи
- Неспецифичне и специфичне инфекције у устима
15. Оштећења оралних ткива и преканцерозна орална стања
- Беле лезије оралне слузокоже (леукоплакија, бели сунђерасти невус и др.)

- Оштећења оралних ткива - механичка оштећења, термичка оштећења, хемијска оштећења, оштећења електричном струјом, радијациона оштећења
- Оралне промене изазване лекаментима (антибиотици, кортикостероиди, имуносупресиви и цитостатици)
- Пацијенти ризика у оралној медицини и ургентна стања
- Орофацијални бол, неуралгије, темпоромандибуларни зглоб - 1 час

Пародонтологија

16. Анатомохистолошки детаљи пародонта

- Упознавање са анатомијом, хистологијом и физиологијом гингиве, периодонцијума, цемента и алвеоларне кости
- Значај и функције пародонта

17. Клиничка слика и класификација пародонтопатија

- Клинички знаци пародонтопатије
- Савремене класификације пародонтопатије

18. Етиологија пародонтопатија

Упознавање са:

- Етиологијом обољења пародонцијума
- Факторима ризика за настанак и прогресију обољења
- Дентални плак (биофилм), зубни каменац и субгингивални конкременти, јатрогени фактори као етиолошки фактори пародонтопатије
- Микроорганизми денталног плака

19. Дијагноза и диференцијална дијагноза пародонтопатија

- Упознавање и имплементација клиничких процедура у дијагнози пародонтопатије
- Клиничка слика, диференцијална дијагноза и прогноза пародонтопатија

20. Епидемиологија и превентива пародонтопатије

- Епидемиологија гингивита и пародонтопатија
- Значај превентиве у пародонтологији и принципи рада у превенцији настанка пародонталног обољења
- Пародонтални индекси са проценом потреба лечења
- Примарна, секундарна и терцијарна превентива пародонтопатија
- Здравствено просвећивање и технике прања зуба

21. Патогенеза пародонтопатија

- Патогенетска збивања у гингиви, периодонцијуму, цементу и алвеоларној кости
- Имунолошка збивања у пародонцијуму
- Хистолошке промене у пародонталним ткивима у току пародонтопатије

22. Прогноза и план терапије пародонтопатије. Ургентна стања у пародонтологији

- Утврђивање прогнозе обољења пародонцијума
- Упознавање са фазама терапије пародонтопатије
- Значај динамике остваривања плана терапије
- Примена радиологије у дијагнози, диференцијалној дијагнози, прогнози и терапији обољења пародонцијума

23. Каузална терапија пародонтопатије
- Распоред терапијских поступака у каузалној терапији
  - Отклањање свих акцесорних фактора за настанак пародонтопатије
  - Упознавање и обучавање за рад са инструментима и апаратима који се користе у току каузалне терапије пародонтопатије
24. Хируршко лечење оболелих од пародонтопатије
- Упознавање са хируршким процедурама у пародонтологији - методе и општи принципи пародонталне хирургије
  - Индикације и контраиндикације за примену хируршких процедура у пародонтологији
  - Општи принципи постоперативног третмана
  - Компликације после хируршких захвата на пародонцијуму
25. Режањ операција
- Упознавање са врстама режањ операције
  - Индикације и контраиндикације за режањ операцију
  - Значаји принципи преоперативне припреме болесника
  - Ток захвата, хирушка техника, постоперативни третман болесника
  - Инструменти који се користе у режањ операцији
26. Регенеративне методе у терапији пародонтопатије
- Упознавање са примена коштаних имплантата и ГТР
  - Пасивна и усмерена регенерација пародонцијума
  - Активна регенерација пародонцијума и примена фактора раста
  - Врсте коштаних имплантата, биомембране и њихова улога
27. Мукогингивални хируршки захвати
- Упознавање са мукогингивалним хируршким захватима (Продужење клиничке круне зуба, СМАТ, Трансплантат везивног ткива (ТВТ), Френектомија)
  - Препротетска хирургија, продубљивање форникса
  - Ресективне хирушке процедуре
28. Биомеханика и трауматска оклузија
- Поремећаји оклузије и артикулације зуба и њихове последице на пародонцијум
  - Оклузално уравнотежење - селективно брушење
  - Примена ортодонтских и протетичких мера у санирању поремећене оклузије и артикулације зуба
  - Улога трауматске оклузије у етиопатогенези пародонтопатије
29. Медикаменти у лечењу пародонтопатије
- Упознавање са значајем медикаментозне терапије у пародонтологији
  - Медикаменти у пародонталној хирургији
30. Фокална инфекција
- Савремени концепт фокалне инфекције
  - Етиолошка дијагноза консекутивних обољења

- Откривање оралних жаришта
- Избор методе за уклањање оралних жаришта
- Принципи терапије фокалне инфекције
- Орална и екстраорална жаришта тзв. фокална инфекција: методе и припрема за уклањање жаришта

Практична настава из области пародонтологија и орална медицина биће организована током 22 месеца и обухватиће следеће вештине (каталог вештина):

КАТАЛОГ ЗНАЊА И ВЕШТИНА:

Орална медицина

- Основне карактеристике нормалне слузокоже / 10(п), 10(и)
- Дијагноза, диференцијална дијагноза и терапија обољења меких оралних ткива / 20(п), 20(у), 20(и)
- Инфекције у оралној медицини / 10(п), 10(у), 10(и)
- Рекурентне оралне улцерације / 5(п), 5(у), 5(и)
- Обољења усана, језика, пљувачних жлезда, лимфних жлезда / 10(п), 10(у), 20(и)
- Беле и црвене лезије оралне слузокоже / 10(п)
- Инфламаторне хиперплазије / 2(п), 2(у), 2(и)
- Бенигни тумори и увећање гингиве / 2(п), 2(у), 2(и)
- Орална слузокожа и системске болести / 5(п), 2(у), 2(и)
- Орофацијални бол, неуралгије и ТМЗ / 2(п)
- Пацијенти ризика у оралној медицини / 5(п), 5(у), 5(и)
- Фокална инфекција и откривање фокуса и план терапије / 5(п), 2(у), 2(и)

Пародонтологија

- Дијагноза, диференцијална дијагноза, прогноза и планирање терапије обољења пародонцијума / 5(п), 5(у), 5(и)
- Мотивација и обучавање пацијената у одржавању оралне хигијене / 10(у), 20(и)
- Уклањање меких наслага са зуба / 10(у), 20(и)
- Уклањање супрагингивалног зубног каменца / 10(у), 12(и)
- Обрада пародонталних џепова / 20(у), 40(и)
- Анализа дејства биомеханичких сила / 6(у), 6(и)
- Елиминација раног контакта брушењем зуба / 12(у), 12(и)
- Терапија акутног пародонталног апсцеса / 10(у), 10(и)
- Хируршко одстрањивање пародонталних џепова и мукогингивалних аномалија / 6(п), 2(у), 2(и)
- Режањ операција, гингивопластика / 8(п), 4(у), 4(и)
- Мукогингивални аутоотрансплантати, коронарно померени режањ / 6(п), 2(у), 2(и)
- Примена медикамената у пародонтологији / 20(п), 20(у), 20(и)

Напомена:

(и) - изводи самостално

(п) - посматра

(у) - учествује

Кандидат је у обавези да приложи каталог вештина за сваку област рада коју прође као доказ да је практична настава из одређене области изведена. Сматра се да је кандидат испунио каталог вештина ако је испунио најмање 80% обавеза из одређене области рада.

2. Максилофацијална хирургија (1 месец)

Теоријска и практична настава обухвата упознавање са клиничком сликом, дијагнозом, диференцијалном дијагнозом и терапијом повреда меких и коштаних ткива вилица и лица. Дијагноза бенигну и малигну тумора орофацијалне регије.

3. Стоматолошка протетика (1 месец):

Упознавање са индикацијама за израду фиксних и мобилних протетских надокнада, други протетски радови. Протетски радови као јатрогени фактори пародонтопагија.

4. Болести зуба (1 месец)

Упознавање са хистологијом зуба и апикалног пародонта, примена стоматолошких материјала и њихов утицај на пародонцијум. Пулпо–пародонталне компликације

5. Орална хирургија (1 месец)

Упознавање са анестезијом, хемостазом, апикотомијом, компликације које могу настати после хируршких захвата у усној дупљи и њихово лечење.

6. Дерматовенерологија (15 дана)

Упознавање са дијагнозом и диференцијалном кожних обољења која се манифестују у усној дупљи

7. Микробиологија (15 дана)

Основи микробиологије од значаја за пародонтологију и оралну медицину, значај вирусних, гљивичних и бактеријских инфекција усне дупље.

Термини за полагање колоквијума

Термин	Сваки последњи четвртак у месецу
Испитивач	Проф. др Радмила Обрадовић

НАЧИН ПОЛАГАЊА СПЕЦИЈАЛИСТИЧКОГ ИСПИТА:

Да би специјализант изашао на полагање испита мора да положи све предвиђене семинаре и колоквијуме из датог предмета и има оверен извештај ментора о завршеном програму (попуњену књижицу каталога знања и вештина).

Специјалистички испит се састоји из:

1) Теста - 20 питања из свих области Пародонтологије и орална медицине (банка тест питања). Специјализант мора тачно одговорити на најмање 60% питања (12 питања) у тесту да би био оцењен позитивно. Тест је елиминациони и услов је наставка специјалистичког испита.

2) Практични део испита - полаже се најкасније на дан полагања усменог испита. Практични испит подразумева да специјализант уради анамнезу, обави клинички преглед пацијента, интерпретира налаз, пацијенту постави дијагнозу (диференцијалну дијагнозу), предложи и спроведе одређени терапијски поступак. Специјализант је у обавези да уради 4 терапијске процедуре које се оцењују од 0-10 поена.

3) Усмени испит полаже се пред испитном комисијом, специјализант извлачи 4 питања (која се вреднују од 0 - 10 поена)

Здравствена специјализација	МАКСИМАЛНО ПОЕНА			
	Завршни тест	Практични испит	Усмени испит	Σ
Пародонтологија и орална медицина	20	40	40	100

Завршна оцена се формира на следећи начин:

Да би специјализант изашао на полагање испита мора да положи све предвиђене семинаре и колоквијуме.

Да би специјализант положио тест мора да оствари минимум 12 поена на тесту.

Да би специјализант положио практични део испита мора да оствари минимум 21 поен на испиту.

Да би специјализант положио усмени део испита мора да оствари минимум 21 поен на испиту.

Свака фаза испита је елиминациона.

број освојених поена	оцена
0-50	није положио
51 - 70	добар
71 - 90	врло добар
91 - 100	одличан

СПЕЦИЈАЛИСТИЧКА ПИТАЊА

1. Анатомија и хистологија усне дупље
2. Обољења усана, језика и пљувачних жлезда
3. Аутоимуна основа дерматоза са оралном локализацијом
4. Преканцерозе усне дупље
5. Пљувачка и обољења пљувачних жлезда
6. Гљивична обољења, обољења лимфних чворова и *fetor eks ore*
7. Вирусна обољења са манифестацијама у усној дупљи
8. Бактеријска обољења у усној дупљи (неспецифична и специфична)
9. Улцерозне промене у усној дупљи, етиологија, локализација, класификација, симптоматологија, лечење
10. Везикулобулозне промене у усној дупљи, етиологија, локализација, класификација, симптоматологија, лечење
11. Манифестације системских обољења у усној дупљи
12. Оштећења оралне слузокоже изазвана хемијским, токсичним и физичким агенсима
13. Беле лезије у усној дупљи, етиологија, локализација, класификација, симптоматологија, лечење
14. Црвене лезије у усној дупљи, етиологија, локализација, класификација, симптоматологија, лечење
15. Старост и орална слузокожа
16. Дијагностичке методе у оралној медицини
17. Бол у орофацијалној регији
18. Манифестације хематолошких обољења у усној дупљи
19. Манифестације ендокриних обољења у усној дупљи
20. Бенигни тумори у усној дупљи
21. Малигни тумори у усној дупљи
22. Медикаменти у оралној медицини
23. Анатомахистолошке карактеристике пародонта
24. Етиолошки механизми у настанку пародонтопатије
25. Класификација пародонталних обољења
26. Клиничка слика пародонтопатије са компликацијама
27. Епидемиологија пародонтопатије и примена индекса у пародонтологији
28. Патогенетски механизми у пародонтологији
29. Ургентна стања у пародонцијуму
30. Пацијенти ризика у пародонтологији
31. Терапијски аспекти пародонтопатије
32. Превентива пародонтопатије
33. Методе и општи принципи пародонталне хирургије
34. Режањ операција
35. Регенеративне хируршке методе у лечењу пародонтопатије
36. Мукогингивални хируршки захвати у пародонтологији
37. Биомеханика - деловање сила на пародонцијум, дијагноза и терапија трауматске оклузије
38. Дијагностичке методе у пародонтологији
39. Диференцијалнодијагностички аспекти пародонтопатије
40. Физикалне методе у пародонтологији
41. Медикаменти у лечењу пародонтопатије
42. Савремени концепт фокалне инфекције